

SIMON KRISZTINA

Kamishibai, avagy a papírszínház újra meghódítja a világot*

Napjainkban, amikor pedagógusként azt tapasztaljuk, hogy diákjainkat egyre nehezebb lekötni a hagyományos pedagógiai eszközökkel, hiszen ingerküszöbük a mindennapjaikban jelenlévő elektronikai cikkeknek köszönhetően egyre magasabban van, illetve amikor azt érzékeljük, hogy tanítványaink *multitasking* üzemmódban vannak, akkor jól jöhet a papírszínház mint az oktató-nevelő munkát segítő, támogató eszköz. Az új módszerrel egyszerre hatunk a diákok több érzékszervére, és nem passzív befogadóként kell végigülniük foglalkozásainkat. A történetek varázsára azok is számíthatnak, akiknél nincs meg a megfelelő infrastruktúra az IKT-eszközök használatához, de azok is, akik úgy gondolják, hogy a mai gyerekek ülnek annyit a „kütyüjeik” előtt, hogy legalább az iskolában, könyvtárban érdemes mellőzni azokat. Ezzel a módszerrel egész osztálynyi diákot tudunk egy időben lekötni, közösségi élményben részesítve őket. Szeretném azt a téveszmét is megcáfolni, miszerint csak az óvodásokat, alsósokat lehet lekötni a papírszínházi meséléssel. Amennyiben találunk az életkori sajátosságaiknak megfelelő történeteket, bármely korosztály számára érdekes foglalkozásokat állíthatunk össze. Komoly beszélgetések, viták indulhatnak el a különböző történetek megtekintése után. Nem volt ez másként a papírszínház/kamishibai régi időkbe nyúló története során sem. Mi több: mint annyi más dolog, ez is felnőtteknek készült először.

A kamishibai fogalma és használata

A *kamishibai* japán eredetű szó, jelentése 'papírszínház' ('papír': kami, 'színház': shibai), amely nagyméretű lapokkal, egy kerettel és az „előadó” segítségével alakítja a mesekönyveket, történeteket színházzá. Messziről is jól láthatóan illusztrált lapjai a történetek egy-egy epizódját jelenítik meg. A sztori általában kevés leíró részt tartalmaz – hiszen annak szerepét a képek veszik át –, inkább a dialógusokra helyezi a hangsúlyt. Többnyire rövid, közelít a színházi szövegek struktúrájához. A közönség egyszerre élvezheti a történetet és a hozzá készített rajzokat, grafikákat, ábrákat.

A kamishibai képei egymásra csúsztatva, egymást kiegészítve fokozatosan jelennek meg. A történet dinamikájától és feldolgozásától függően egyes esetekben lassan,

* A tanulmány elkészítése során építettem az általam és kollégáim által szerkesztett *Papírszínház – Módszertani kézikönyv*ben közreadott eredményeinkre, s az írás vége felé annak némely passzusát összefoglalt, módosított formában újra fölhasználtam. *Papírszínház: Módszertani kézikönyv*, szerk. CSÁNYI Dóra, SIMON Krisztina, TSÍK Sándor, Bp., Csímota, 2016.

folyamatosan, máskor szakaszosan, több részletben. Előfordulhat az is, hogy a lap ide-oda mozgatásával fejezünk ki bizonytalanságot, vagy keltjük életre a figurákat. Hirtelen mozgás esetén pedig a meglepetésre helyezhetjük a hangsúlyt. A hátoldalon, fekete-fehér apró képek segítségével a mesélő is láthatja a közönség előtt megjelenő illusztrációt, és itt olvasható a mese szövege is, az előadást segítő instrukciókkal.

A kamishibai rövid története

A VIII. századi Japánban a bonzók nagyszabású térítő munkába kezdtek. Ezzel párhuzamosan jelent meg a nyomdászat is. A vallási tanokat a papok tanmeséken keresztül hirdették. Mivel a japán kultúra komoly ikonográfiai hagyománnyal rendelkezik, történeteiket illusztrációkkal is ellátták, hogy így érdekesebbé tegyék az írástudatlan parasztság számára. Ezeket a képeket eleinte vászontekercsekre festették, majd később papírlapokra, melyeket egy fakeretbe illesztettek. Ezzel megszületett a papírszínház őse.¹

Jeffrey A. Dym kutatásai szerint² a modern kori kamishibai a 1920–30-as években jelent meg Tokió utcáin. Eleinte a történet szövege nem volt olvasható a lapok hátulján, majd a szöveg megjelenése támogatta a könnyebb előadást, így a szélesebb körű elterjedést. A harmincas évek gazdasági válsága is erősítette a kamishibai népszerűségének növekedését. Munkanélküli férfiak és nők próbáltak az előadásokból megélni. Általában *kashimotó*któl béreltek kerékpárokat és történeteket, ezekkel járták a parkokat, utakat, jellegzetes csöngetéssel jelezve felnőttnek és gyereknek, hogy megérkeztek, kezdődik a csoda.

A papírszínház történetének korai szakaszában a képek kézzel készített, egyedi festészeti technikákkal készült műalkotások voltak. Ahhoz, hogy a hallgatóságot napról napra le tudják kötni, folyamatos „gyártásra” volt szükség. Voltak művészek, akik egyedül, de olyanok is, akik csoportokban dolgoztak. Ilyenkor más rajzolta és más színezte a képeket. Azzal a lehetőséggel is éltek, hogy két képből – a keretből történő félig kihúzással – egy harmadik kép keletkezett. A tartalom kiválasztása tekintetében kétféle eljárás létezett: vagy meglévő történetekhez készítettek képeket, vagy maguk találtak ki egy-egy mesét az alkotók. Miután elkészültek a tervezettel, megfestettek egy-két lapot, és ezeket mutatták meg a megbízónak. Amennyiben annak elnyerte tetszését a bemutatott anyag, befejezték, és eladták neki a papírszínházi sztorikat. Egyes történetekből lenyűgöző, irodalmilag is értékes mű született, de készültek eseménydús képkockasorozatok is, melyek elsődleges célja az volt, hogy a gyerekek érdeklődését fenntartsa. Az utóbbi műveket a mai képregényekhez lehetne hasonlítani.

¹ *Uo.*, 12–13.

² Jeffrey A. DYM, *Kamishibai, what is it? Some preliminary findings*, Kamishibai for Kids. <http://www.kamishibai.com/resources/Docs/jeff%20paper.pdf> (Letöltés ideje: 2018. november 26.)

Sajnos a II. világháború alatt a képek nagy része megsemmisült Japánban, csupán 10-12 ezer maradt meg. Ennek ellenére az 1950-es években a kamishibai a legnépszerűbb szórakozási forma volt, jóval meghaladta a mozifilmek és színházak nézettségét. Aztán az 1950 utáni időszak igazi pusztulást hozott. Ekkor jelent meg az „elektromos kamishibai” (denki kamishibai), vagyis a televízió. A legtöbb *kamisito* (művész) még meglévő gyűjteményét is kukába dobta. A kamishibai mégsem tűnt el nyomtalanul: sok szempontból a mai manga és anime előfutára. Több híres mangaművész kamishibaiművészként kezdte pályafutását.

A kamishibai megjelenési formái Japánban

1. Utcai kamishibai (gaitō kamishibai)

Az utcai kamishibaik gyakran fogalmaztak meg társadalomkritikát, nyelvezetük nem egyszer vulgáris volt. Történeteik összefüggtek egymással. A mesélő gyakran megállt a legérdekesebb résznél, nyitva hagyva a folytatást, fokozva az érdeklődést. Így szinte biztos lehetett abban, hogy következő előadására is eljön a hallgatóság. Bevett gyakorlat volt, hogy az előadás kvízzjátékkal zárult, ahol apró ajándékokat, csemegéket lehetett nyerni. Az 1930-as években Imai Yone, egy keresztény misszionárius is meglátta az utcai kamishibaiban rejlő lehetőségeket. Olyan történeteket készített, melyek középpontjában bibliai szereplők álltak, és ezekkel járta Japán utcáit. Célja, akárcsak a régebbi időkben a buddhista szerzeteseknek, a „hittérítés” volt.

2. Oktatási kamishibai (kyōiku kamishibai)

Imai Yone ötletén felbuzdulva a japán oktatáspolitikai is rájött, hogy a kamishibait fel lehetne használni az osztálytermekben is. Így válhatott az 1930–1960 közötti oktatás szerves részévé. Az iskolákban használt kamishibaikkal megpróbálták ellensúlyozni az „utcaiak” romboló hatását. Ezért is volt jellemző rájuk az „erkölcsösség” és a jó győzelme. Általában történelmi, tudományos, életrajzi eseményeket dolgoztak fel, többek között Charles Dickens, Jonathan Swift és Oscar Wilde műveit dolgozták át papírszínházas formában. A kamishibai napjainkban reneszánszát éli Japánban, valamint az USA-ban is. Időközben különböző szervezetek eljutatták Vietnámba, Kínába és Európába is. A továbbiakban arra mutatok néhány példát, hogyan használják ezt a mesélési módszert különböző külföldi országokban, s hogyan lehetne ezeket a jó gyakorlatokat hazai viszonylatban adaptálni.

Külföldi gyakorlatok

1. Európa

(*Svédország*³) A svéd példa egyedisége abban rejlik, hogy ötvözi a japán mesélést a japán tánccal. A keret mögé nemcsak elbújni lehet, hanem előlépni is mögüle. Miközben a mesélés megáll, és a nézők a bekeretezett képre fókuszálnak, a mesélő a keret mellé lép. Ezek az előadások központi elemei lettek a japán kulturális napoknak. A mese és tánc mellett hagyományos japán értékeket, szokásokat is bemutatnak, melyek témairól lehetnek az előadások utáni, gyakran teázással egybekötött beszélgetéseknek. Kiemelt figyelmet fordítanak arra, hogy a történetek összehozzák az időseket és fiatalokat. A felhasznált papírszínházi meséknek japán gyökereik vannak, azok fordításait élvezheti a hallgatóság.

(*Hogyan hasznosíthatnánk itthon?*) Úgy gondolom, hogy ha az adott japán tánctáccsal nem is rendelkezik az előadó, a japán kultúra napjának mintájára, például „Országok kultúrái a könyvtárban” sorozat keretén belül adaptálható a fenti jó gyakorlat, akár adott országok népmeséinek elkészítésével és előadásával, illetve természetesen mi is élhetünk a népek táncainak, viseletének bemutatásával.

(*Törökország*⁴) A török kamishibai gyakorlatban nagy szerepet kap a testbeszéd, az arckifejezés, mozgás, valamint különböző kellékek, maszkok. Már meglévő színházi előadásba építik bele a kamishibait, illetve a képeiből összeállított power pointos vetítéssel támogatják az előadás közönségre gyakorolt hatását. Ezzel a módszerrel lehetővé tették, hogy a papírszínház nagyszínpadon is bemutatható legyen, és több száz ember szórakoztatására is alkalmassá váljon. (Eredetileg kis terembe, maximum 20-30 ember lekötésére alkalmas.)

(*Hogyan hasznosíthatnánk itthon?*) Érdekes lehet a power pointos verzió kipróbálása a könyvtárban, oktatásban, bár elgondolkodtató, hogy nem a lényege vesz-e el a papírszínházi mesélésnek, ha a képeket kivetítjük.

2. Amerikai Egyesült Államok

(*Felolvasás alsóbb évfolyamosoknak*⁵) Miután a diákok már több papírszínházi történetet elolvastak és begyakoroltak, a negyedik diákok vállalkozhatnak arra, hogy az általuk kiválasztott mesét elolvassák első és második osztályosoknak. A kínáló lehetőség hatására a diákok egyre többet olvastak. A tanár a tanárban elhelyezett egy ütemtervet, ahová az alsós osztályok tanítói beírhatták magukat: ki, mikorra, melyik

³ *Interview with Ami Skånberg Dahlstedt*, Kamishibai for Kids. <http://www.kamishibai.com/spotlight/dahlstedt.html> (Letöltés ideje: 2018. november 26.)

⁴ *The Henry Brothers, Introducing Kamishibai in Turkey*, Kamishibai for Kids. <http://www.kamishibai.com/spotlight/henrybrothers.html> (Letöltés ideje: 2018. november 26.)

⁵ Tara M. MCGOWAN, *Spotlight USA*, Kamishibai for Kids. <http://www.kamishibai.com/spotlight/index.html> (Letöltés ideje: 2018. november 26.)

osztályba kér egy-egy negyedikes felolvasót. A hivatkozott cikkben bemutatott iskolában többeknek az elsődleges nyelve a spanyol. Ők általában tanulási nehézségekkel küzdenek. Nehézséget okoz nekik az irodalmi angol, de gyakran maga a folyékony olvasás is. Ezek a diákok szívesen használják a papírszínházat, hiszen a történetek olvasása közben fejlődik a folyékony, hangos olvasásuk, és sok új kifejezést is tanulnak. Képesé váltak önálló szövegalkotásra, amit azzal is bizonyítottak, hogy minden tanuló készített egy papírszínházi „kártyát”, melynek a hátuljára ráírták, hogy mit kívánnak a világ számára. Ezután felolvasták a karácsonyi ünnepségen.

(*Hogyan hasznosíthatnánk itthon?*) Hazánkban is megfigyelhető, hogy nem minden diák beszéli anyanyelvi szinten a magyart; például azok a diákok, akik otthon csak valamilyen roma nyelvet beszélnek, az iskolában szövegértési nehézségekbe ütközhetnek. Számukra jó lehetőség lehet a fenti példa. A cigány kultúrának egyébként is fontos eleme a mesélés és a kézműves tevékenységek, emellett a diákok gyakran ügyesek a képi megjelenítésben is.

(*Könyvtárprojekt*⁶) Hetente egyszer a diákok könyvtári órán vettek részt egy New York-i iskola könyvtárában, az alkalmak témája időszakonként változó volt. Az egyik ilyen foglalkozássorozat a *Fedezzük fel a Kamishibait: Hagyományos japán történetlapok* címet viselte. Négy héten át más-más tevékenységet végzett a könyvtáros és a diákok.

1. foglalkozás (kettős foglalkozásvezetés):

A kísérő pedagógus röviden összefoglalja a japán mesemondás jellemzőit, majd a könyvtáros búvóhelyéről előugorva a diákokat japán édességgel kínálja meg, ezután elolvassa Allen Say *Kamishibai Man* című képeskönyvét.⁷ A diákok, miközben hallgatják a történetet, finomságokat majszolgatnak. Az óra végén pedig leírják tapasztalataikat, gondolataikat, kérdéseiket a foglalkozáshoz kapcsolódóan. Ezek lesznek a következő óra kiindulópontjai.

2. foglalkozás (a pedagógus vezetésével):

A diákok összefoglalják a papírszínház előző héten megismert jellegzetességeit, majd a pedagógus felolvas egy történetet, hogy gyakorlatban is lássák a papírszínházi mesélés módszerét. Ezután az osztályt 3-4 fős csoportokra osztja, és minden csoport kap egy mesét, amit a diákok gyakorolnak előadni. Amikor végeztek, a lapokat kicserélik. Így egy-egy csoport több történettel is megismerkedik.

3-6. foglalkozás (a pedagógus irányító, segítő szerepben):

A diákok az előző héten megalakult csoportban dolgoznak. Japán meséskönyveket keresnek a könyvtárban, majd kiválasztanak egyet. A történet elolvasása után szakaszokra osztják, megírják a szakaszokhoz tartozó szöveget, és megrajzolják a képeket. Saját keretet is készítenek. A pedagógus ezeken az órákon segítőként van jelen.

⁶ Uo.

⁷ Sajnos hazánkban nyomtatásban nem jelent még meg, de az alábbi videóban megtekinthető: https://www.youtube.com/watch?v=W9IaKC_miXc&t=153s (Letöltés ideje: 2018. november 26.)

Utolsó foglalkozás

Minden csoport előadja saját történetét a többieknek.

(*Hogyan hasznosíthatnánk itthon?*) A fent leírtak sikeresen adaptálhatóak hazánk könyvtári gyakorlatába. A papírszínház akár az egész tanévet felölelő programsorozat is lehet. Japán népmesékből kiindulva készíthetünk egy *népek meséi- vagy magyar mondák* projektet, melynek első szakasza a japán mesék és a kamishibai megismerése lehet, majd körüljárhatjuk a témakört, egyre szűkítve saját népünk meséire.

(*Hanghatások mesélés közben*⁸) Ebben a mesélési gyakorlatban nagy hangsúlyt kap a hangokkal, dalokkal való játék. Több formában és szakaszban is színesebbé teheti az előadó a mesélés folyamatát:

a, a történethez, meséhez illeszkedő dalt keres, amelyet akár többször is elénekelnek a mesélés folyamán;

b, a mesék hatását megerősítő hangképzéseket használ, például állathangok, esz-
közök („mennydörgés cső”; zenei csanakok);

c, a karaktereknek megfelelő hangszínt alkalmaz a párbeszédekben;

d, a gyerekeket bevonja a hangképzésbe, amely így közösségi élménnyé válik.

(*Hogyan hasznosíthatnánk itthon?*) A fenti gyakorlat szintén könnyen adaptálható a magyarországi gyakorlatba, mi több, már használható ötleteket olvashatunk a 2016-ban megjelent *Papírszínház módszertani kézikönyvben* is.

3. Dél-Amerika

(*Peru*⁹) A mesélők úgy szerelnék össze egy biciklit, hogy rátehessék a papírszínházat, és azzal járassák a kis településeket. A bemutatott papírszínházak általában saját készítésűek. Egy részük más szerzők meséinek adaptációja, másik részük a mesélő által írt történet. A témaválasztás több fontos oktatási-nevelési célt vesz figyelembe, mint például a műanyag újrahasznosítását.

A *Papírszínház – Módszertani kézikönyvben* részletes ismertető olvasható arról, hogyan épült be ez a különleges mesélési módszer a magyarországi pedagógiai gyakorlatba is. Ha a fentiek alapján kedvet kaptunk ahhoz, hogy magunk is kipróbáljuk a papírszínházat, álljon itt egy rövid leírás a papírszínház mesélés menetéről, illetve saját papírszínház készítéséről.

⁸ MCGOWAN, i. m.

⁹ *Interview with Pepe Cabana Kojachi „Mukashi Mukashi”, Kamishibai for Kids.* <http://www.kamishibai.com/spotlight/kojachi.html> (Letöltés ideje: 2018. november 26.)

Hogyan készülünk elő a mesélésre?

1. A keret elhelyezése

A keretnek fontos szerepe van a színházi élmény létrehozásában. Fókuszálja a nézők figyelmét.

Nagyon fontos, hogy úgy helyezzük el, hogy mindenki egyformán jól láthassa. Érdemes ki is próbálni a „nézőteret” az előadás megkezdése előtt. Fontos továbbá az is, hogy a keret sima, egyenes felületre kerüljön, ne dőljön és billegjen, hisz a lapok mozgásakor elmozdulhat az egész keret.

Figyeljünk a keret környezetére is. Amennyiben az előadás mögötti térben van olyan tárgy, kép, amely elvonja a figyelmet, az ronthatja az összhatást. Hasonlóan apró részlet, hogy a keretet ne rakjuk a nappal szembe, hisz ekkor romlanak a látási viszonyok. A tér akusztikailag is fontos a bemutató során: kisebb helyen jobb hatást érhetünk el, mint egy nagyobb teremben. Ha rossz a terem akusztikája, érdemes hangosításról gondoskodni.

A papírszínház nézőinek száma korlátozott, hiszen biztosítani kell, hogy mindenki a megfelelő távolságból és szögben láthassa az előadást.

2. Az előadó és elhelyezkedése

Leggyakrabban a keret egy asztalon vagy valamilyen emelvényen áll, a mesélő pedig vagy a keret mögött ülve, „rejtőzködve” olvas, vagy a keret mellett állva mesél. A gyakorlatban előfordulhat az is – én például szinte mindig így mesélek –, hogy az előadó elbújik ugyan a keret mögé, de időnként „kikukucska”, folyamatos kontaktust teremtve a közönséggel.

3. A mesélés technikai menete

A lapok mozgatása balról jobbra történik, ellentétben a nyugati olvasási hagyományokkal, amikor jobbról balra lapozunk. A közönség felőli lapokat jobb kézzel, balról jobbra húzzuk ki a keretből, majd csúsztassuk vissza leghátulra. Választhatjuk azt a megoldást is, hogy a keretből kiemelt lapokat az asztalra tesszük magunk mellé/elé. Személy szerint az utóbbi módszert jobban kedvelem, mert úgy nem keverednek össze a lapok, és biztosan tudom, mikor van vége a mesének. Esetleg előadhatunk többen is úgy, hogy az egyik előadó a lapokat mozgatja, a másik pedig olvas.

A papírszínház számos lehetőséget ad a lapokkal történő játékra. A nézők mindig rácsodálkoznak arra, amikor két köztes képből létrehozunk egy harmadikat. A szereplők is képesek életre kelni, sőt akár mozogni is, ahogy a lapokat mozgatjuk. A történet bizonyos elemeit az ajtók segítségével el is rejthetjük, majd fel is fedhetjük. Viszont akkor lesz a mesélés gördülékeny, ha előtte elpróbáljuk a felolvasást, a lapok, ajtók mozgatását. Érdemes ezt egy tükör előtt megtenni, mert így mi is látjuk, hogy a közönség ténylegesen hogyan fogadja be az előadást.

4. Az előadás fázisai

Az előadásoknak a meseolvasáson és -hallgatáson túlmutató pedagógiai vagy oktatási céljai is lehetnek. A célok tükrében az előadást három nagy fázisra bonthatjuk, melyekhez kötődően különböző ötletekkel színesíthetjük mesélésünket. A már hivatkozott módszertani kötet meséenként tesz ajánlásokat a három szakaszra. Az alábbiakban csak pár általánosan is használható ötletet osztok meg az olvasókkal.

Az első a *ráhangelődés* szakasza, ahol eljátszhatjuk, hogy színházba készülünk, és belépőként a gyerekeknek meg kell oldaniuk egy, az adott meséhez kötődő feladatot. A mesét egy kerettörténetbe is helyezhetjük.

A második a *mesélés közbeni szakasz*, amikor bevonhatjuk a gyerekeket a történetbe: például ők lesznek egyes szereplők hangjai, vagy együtt mondunk bizonyos visszatérő versikéket, szövegrészeket. A mesében előforduló hanghatásokkal tehetjük izgalmasabbá ezt a szakaszt: például amikor a történetben említésre kerül a dob, akkor dobolunk, vagy ha operáról van szó, akkor bejátszunk egy operarészletet.

A harmadik a *mesélés utáni szakasz*, amikor a meséhez kötődő kézműves foglalkozásokat szervezhetünk. A történethez, szereplőkhöz kapcsolódó memóriajátékok szinte minden előadás után felhasználhatóak, hasonlóan a barkochbához.

Hogyan készítsünk papírszínházat?

Érdemes közös könyvtári projekteket szervezni a papírszínház készítése köré. Meghirdethetjük rendszeres könyvtári programként vagy egy-egy kiemelt eseményhez kötődően (például Medvenap, Népmese napja, Föld napja). Témánk kiválasztását természetesen a célunkhoz igazítjuk: olyan meséket, történeteket választunk, melyek fókuszában központi kérdésünk áll.

A papírszínház készítésének van néhány alapvető szabálya, melyek elengedhetetlenek ahhoz, hogy a technika működőképes legyen.

1. lépés: Mutassunk be a gyerekeknek több papírszínházi mesét, hogy megismerjék az előadásmódot, és ebből következően a meselapok szerkesztésének szabályait.

2. lépés: Meghatározzuk, hogy mennyi idő alatt szeretnénk a papírszínházi meséket elkészíteni, és ennek alapján választunk mesét, készítünk egy alkotói ütemtervet.

3. lépés: Felolvassuk a választott szöveget, és megbeszéljük, hogy milyen képileg is megjeleníthető elemeket találnak benne a gyerekek, hány képkockát tudnának elképzelni a meséhez.

4. lépés: Elkészítjük a szöveg vázlatát instrukciókkal.

5. lépés: Elkészítjük a forgatókönyvet – ebben a fázisban strukturáljuk a szöveget, és döntjük el, hogy melyik részlet kerül majd egy-egy oldalra.

6. lépés: A képek esetében találjuk ki, hogy az adott szövegrészletnél pontosan mit szeretnénk ábrázolni.

7. lépés: Osszuk el és valósítsuk meg a különböző feladatokat, például háttér, szereplők, díszletek megrajzolása.

8. lépés: Ellenőrizzük, minden a megfelelő helyre került-e.

9. lépés: Próbafelelvásás.

10. lépés: Előadás.

A papírszínház-készítés során végig gyermekekről beszéltem, hiszen eddig velük készítettünk ilyen meséket. De egy közművelődési könyvtárban el tudom képzelni középiskolásokkal, sőt még alkotó kedvű felnőttekkel is a papírszínházi történetalkotást, mely során a passzív befogadáson túl már aktív alkotás is történik. Akár saját papírszínház készítésére készülünk, akár a már meglévő repertoárból választunk, e speciális módszer értékei megkérdőjelezhetetlenek. Segíti az olvasás és a szövegértés elsajátításának folyamatát, a történetek hatnak a gyerekek szellemi, mentális, érzelmi fejlődésére, illetve a mesehallgatás során gazdagodik fantáziájuk, szókincsük, fejlődik hosszú távú figyelmük. A befogadók azonosulhatnak a történetek különböző karaktereivel, miközben saját problémáikra is megoldást találhatnak, érzelmi kapaszkodókat kapnak. A jó történet titka, hogy a hallgató lelki és érzelmi fejlettségének szintjén szólal meg; képes utat mutatni, hatása nem múlik el kisgyermekkorban, hanem serdülő- és akár felnőttkorban is elkísér bennünket.

SIMON KRISZTINA

könyvtárostánár, József Attila Nyelvoktató Nemzetiségi Általános Iskola,
Könyvtárostánárok Egyesületének elnöke
sikriszti@gmail.com

Kamishibai conquers the world, again

Abstract: This paper examines the possibility of using kamishibai as a supportive tool for pedagogical aims. The first part deals with the origins of this story-telling theatre emerging in the Japanese culture and reviewing the extensive and diverse methodological procedures that have led kamishibai to build into the education of many countries.

Keywords: kamishibai, japanese tradition, education, methodology